

ESCUPTURA CONTEMPORÀNIA A LES ILLES BALEARS

FERRAN AGUILÓ · ALCOVER · AMADOR · JERONI BOSCH · JAUME CANET · PEP CANYELLES · JOAN CORTÉS · JOAN COSTA
ANTONI FERRAGUT · JAUME FULLANA · LLORENÇ GINARD · MIQUEL G. SARASATE · CARLES GISPERT · ANTONI HORMIGO
EUGENIO LÓPEZ · PERE MARTÍNEZ PAVIA · GLÒRIA MAS · GERARD MATAS · MIQUEL PLANAS
ALFONS SARD · JOSEP MARIA SIRVENT · TOMEU VENTAYOL

Jaume Canet

Taula carnívora, 1988. Ferro i soldadura. 80 x 68 x 55 cm

*El vertader misteri del món
és el visible, no l'invisible.*

Oscar Wilde

L'antropologia, ja fa anys, ha explicat la importància de la metal·lúrgia en la difusió de mitologies, rituals i misteris de la història dels homes. La forja i el ferrer han contribuït al progrés material de la humanitat, així com a la seva història espiritual. El ferro, encara avui, conserva el seu extraordinari poder màgic i religiós. Ja sigui ferro meteòric, ja sigui ferro extret de les entranyes de la Terra, està carregat de sacralitat. Les creences relatives a la potència sagrada dels metalls s'estenen tant a les eines del ferrer com a la màgia dels instruments; i és que l'art de fer atuells és d'essència sobrehumana. L'artesà esdevindrà, doncs, un coneixedor de secrets, un mag.

Directament d'aquesta font tel·lúrica beu l'art fèrric de Jaume Canet (Felanitx, 1966). Les altres fonts d'inspiració d'aquest artista mallorquí neixen del món mediterrani que l'envolta. Els paisatges, els olors i els sabors, la llum i el Sol, els mites i els pobles de la mar Mediterrània.

Aquest artista, com si d'un alquimista de les formes de la natura es tractés, arriba a nosaltres de la mà d'un univers creatiu que ben segur a ningú deixa indiferent. Les seves mans transformen un material rígid, immòbil i tenaç en formes orgàniques que respiren vida pròpia. No en va, ens ha donat sirenes rovellades, taules devoradores, bodegons impossibles, cristos omnipresents, peixos fora l'aigua i flors que mai es marciràn. A la fi, virtut demiúrgica, la màxima gosadia de tot artista.

Però això no és tot. Aquest autodidacte provocador també ens ha ofert una visió molt personal del disseny domèstic. Amb un alè irracional i a estones agressiu ha dissenyat estris i mobiliaris

esfereïdors, despertant l'espant i el somriure de l'espectador. Làmpades i canelobres, cadires i tamborets, baranes i fruïteres s'integren en una sort d'entorns arquitectònics tot fent cabrioles entre funcionalitat i estètica contemplativa. D'una o altra manera, sembla que tothom pot interpretar, sentir i, per què no, utilitzar les seves peces. Accessibilitat, i no només finalitat comercial, és una de les altres virtuts d'aquest creador que domina amb insultant solvència el joc entre escultura i objecte quotidià. És l'apoteosi del *faber*, d'aquell que crea objectes.

Ara bé, no tot és hedonisme en l'obra de Jaume Canet. Cauríem en un parany si només destaquem el to vital, lúdic i sovint frívol de la seva creació, i no parlem de la cadència de sentiments i emocions que aquesta en desprèn. La ironia amara la peça, però la melangia i la tendresa són el pòsit final. Cosa que es fa encara més palesa en les seves darreres creacions, on una mà més serena i madura governa formes sortides del ferro i emmarcades sols per l'aire que les envolta, sense perdre, per això, aquella innocència i frescor de l'artista primerenc.

Contemplar l'obra de Jaume Canet representa, doncs, revelar una personal visió del món. Caldrà, potser, desxifrar aquesta gramàtica del ferro, cercar sota la superfície i trobar el símbol. Qui ho faci, però, ho farà al seu propi risc. Com deia Oscar Wilde és a l'espectador, i no a la vida, a qui reflecteix realment l'art.

Esteve del Campo
novembre de 2005